

Collegial=Lidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 45. Den 10 November 1798.

Offentlige Foranstaltninger.

Da det undertiden er indtruffet, at Overretternes Domme i Delinquent-Sager have henhvilet i lang Tid, efterat de ere affagte, forinden de ere blevene forkyndte for Bedkommende; saa har Cancelliet, for i Fremtiden desto lettere at kunne opdage, hvø der gjør sig skyldig i saadant utilbørligt Ophold, under Dags Dato tilskrevet samtlige Øvrigheder i begge Riger: at alle de Embedsmænd, igjennem hvis Hænder Akterne i Delinquent-Sager maae passere, indtil de indkomme til Cancelliet, bør ved Paategninger at anmærke, naar de have modtaget, og naar de have affendt dem.

Til Finants-Kollegium er bleven indberettet, at i Hamborg nogle Personer ere blevene hæstede, som have sat falske Penge i Omkøb, og deriblant danske hele Species

cies Rixdalere af Aaret 1797, $\frac{2}{3}$ Species Stykker af Aaret 1796, Rixorter og 8 Skillingen, samt Slesvig-holstenke $\frac{1}{8}$ og $\frac{1}{12}$ Species Stykker, som ere eftergjorte til stor Fuldkommenhed, og vanskeligen kunne kjendes fra den ægte Mynt, men hvoraf dog de tvende førstnævnte Sorter ere blegere eller hvidere af Udseende, have en noget forskjellig Klang, og alle ere de især derved kjendelige, at naar de files lidet eller flues paa Sand, Kobberet strax viser sig, ligesom de og ere noget lettere end den ægte Mynt.

Det er oplyst, at denne falske Mynt er forfærdiget udenlands, og det er ligeledes Fremmede, der have søgt at bringe den i Omløb.

Finants-Kollegium har i den Anledning ved Circularer til samtlige Stiftamtmand i Danmark og Norge, Stadtholderne i Hertugdømmene, og Over-Præsidenterne i Altona og Kiel, anmodet disse Embedsmænd om, at anbefale vedkommende Øvrigheds-Personer, især i Søstæderne, at være opmærksomme paa, naar større Summer i klingende Mynt anvendes i Betalinger, end sædvanligt, fornemmeligt af Fremmede, og naar der maatte være Grund til Mistanke, at anstille en nærmere Undersøgelse, og at tage de efter Omstændighederne fornødne Forholds-Regler til at opdage og anholde dem, der have udgivet eller søgt at udgive saadan falsk Mynt, og at forhindre, at den ikke kommer i Omløb.

J Hen.

I Henseende til Hertugdømmene har man tillige gjort Vedkommende opmærksomme derpaa, at den i Forordningen af 29 Febr. 1788 anbefalede Forsigtigheds-Regel, ikke at antage Species-Mynt i større Summer uden efter Børgten, hvilken den Gang ikkun havde til Hensigt, at betrygge imod undervægtig Mynt, nu ogsaa bliver at anvende, for at undgaae Tab ved falsk Mynts Imodtagelse.

Ligeledes er General-Postamtet blevet anmodet om, at anbefale samtlige Postmestere Agtpaagivenhed paa ovennævnte Omstændigheder, og at beordre dem til, i forekommende Tilfælde, at gjøre Anmeldelse for Stedets Øvrighed til videre Foranstaltning.

Fremdeles ere og samtlige Soldatbetjente blevne beordrede, at anvende den nøieste Opmærksomhed paa, at ikke Penge indføres, som ei angives, og naar det maatte befindes, da at gjøre Beslag paa saadanne Penge, indtil det bliver undersøgt, om de ere falske eller ikke.

Fovgivninger.

Under 2 Novbr. d. A. er udkommen en Forordning, som fastsætter, at Domme, der affiges over Umyndige, ikke maae fuldbyrdes, naar de Paagjældende derved ere fundne skyldige til legemlig Straf, forinden Sagen er indberettet til det danske Cancellie; dens væsentlige Indhold er følgende: at da det ansees tvivlsomt,

somt, i Tilfælde af, at Børn eller Umyndige dømmes til at lide legemlig Straf, om deres Forældres eller Formynderes Erklæring skal ansees gyldig, naar disse, paa deres Begne, erkjende, at være tilfredse med den affagte Dom, og derfor ei begjere den indstevnet til høiere Ret, saa har Hs. Majestæt anseet det nyttigt, at foreskrive en vis Regel i denne Henseende, efterdi samme ikke udtrykkeligen i Loven findes bestemt. I at overveie denne Gjenstand, har Allerhøiøstsamme taget i Betragtning, at saadanne Børn ofte hverken have Forældre i Live, eller Formyndere, der af Øvrigheden ere dem bestiftede, og at det tillige var muligt, at disse, enten af Eigegylthed, eller Mangel paa fornøden Indsigt og Kyndighed, kunde efterlade at vaage for Myndlingernes Fars; det befales derfor, at:

"naar nogen, som ikke har fyldt det attende Aar,
 "dømmes ved en underordnet Ret til legemlig Straf
 "af den Natur, at Appel kan finde Sted, skal den
 "vedkommende Øvrighed, forinden en saadan Dom
 "maa fuldbyrdes, indsende den til det danske Cancellie,
 "tilligemed sin Betænkning derover, og hemaalste Kol-
 "legium derefter paaskjønne, om der findes nogen
 "grundet Anledning eller Årsag til at indstevne Sa-
 "gen for høiere Ret, eller ikke; dog skal Appel ikke
 "nægtes, naar de Paagjældende, eller deres Formyn-
 "dere, forlange Behandlingen eller Dommen paa-
 "anført til Overdomstolene.

Under 9 Novbr. er udfærdiget en Plakat, hvorved det kundgjøres, at de kongelige svenske Postillioner maae føre og bruge Posthornet igjennem Danmark m. v.; dens væsentlige Indhold er: at Hs. Majestæt, med Hensyn til at befordre Posternes ubehindrede og hurtigere Gang, har indgaaet en saadan gjensidig Forening med Hs. Majestæt Kongen af Sverrig, at de danske Postillioner, som reise til og fra Norge, skulle være beretigede til at føre og betjene dem af Posthornet paa deres Reiser igjennem de kongelige svenske Stater, og at de svenske Postillioner skulle paa deres Reiser igjennem de danske Stater til og fra Hamborg tilstaaes lige Ret, samt at denne saaledes vedtagne Foranstaltning maa, fra begge Sider, sættes i Udøvelse og Kraft den 1 Januar næste Aar. I Følge heraf befales det, at enhver Reisende skal vige af Veien for de kongelige svenske Postillioner, der føre Posten, naar disse betimeliggen give Tegn dertil, ved at blæse i Posthornet. Dersom nogen forseer sig herimod, skal han ansees med den Straf, som Anordningerne fastsætte for dem, der ikke vige af Veien for de danske Poster.

Da det er bragt i Erfaring, at mange, og næsten de fleste Haandværkere i Kjøbenhavn, for at kunne erholde de til Bolig og Værksted fornødne Leiligheder til taalelige Priser, ere nødsagede, at søge samme i Baghuse

huse og de øverste Etager udi affides liggende Gader, og paa Udkanter af Byen, hvor deres Affætning ikkun er liden, saa er det, i Betragtning heraf, ved Reskript til Kjøbenhavns Magistrat, af 9 d. M., tilladt, at enhver Haandværksmester i Kjøbenhavn maa falsholde og sælge det af ham forfærdigede Arbejde, saavel i det Huus hvor han boer, og holder Værksted, som i en Butike, naar han, enten paa et offentligt Sted, hvor intet fra Politiets Side derimod er at erindre, eller i et andet Huus kan forskaffe sig samme.

Blandede Efterretninger.

Da til Cancelliet er gjort Forestilling om, at den 29des i Forordningen af 3 Juni 1796 maatte udstrækkes til alle Sager, hvor der, med Aftens Varsel, stævnes til Extra- eller Politi-Ret, saa at enhver, baade Part og Vidne, der boer eller opholder dem længere end 2 Mile fra det Sted, hvor Tinget eller Extra-Retten holdes, skulde have 24 Timers Varsel for hver 2 Mile, deres Bopæle ere fraliggende, saa har bemældte Collegium i denne Anledning, for at forekomme al mislig Fortolkning, under 3 d. M. tilskrevet samtlige Øvrigheder i begge Riger, at det samme som bemældte Forordning fastsætter i dette Stykke i Hensyn til Delinquent-Sager, er at forstaae om alle Sager, som behandles ved Extra- eller Politi-Ret.

Sammenhæng med det, som i denne Tidendes No. 39 er anført angaaende Fremgangen med Forligsfeskes Ræsenet, følger nu her de specielle Fortegnelse over det, som er foretaget paa ethvert Sted ifor.

Danmark.

I. Sjælands Stift.

A. Kjøbstæderne.

- I. Sjæbenhavn.
- a. Ved Forligsfeskes-Commissionen =
- b. Sjælds-Commissionen =
- c. Sjælske-Stetten =
- d. Andet Bidnehammer =
- e. Øst-Stetten =
- f. Maadhu-Stetten =
- g. Politis-Stetten =
2. Selsinge =
3. Sillerød =
4. Slangrup =
5. Fredetilsund =
6. Moeslille =
7. Sollef =
8. Støtjebing =
9. Stingsled =

Dager som henhøre til det almindelige Forligsfeskes-Ræsen.									
foretagne	fort. eller hævde	udsatte	til Stet. hændig	og der indgæve	foretagne	forligst. udsatte	paa domst.		
2159	1768	82	309	148	1791	1403	119	269	
610	209	—	401	401	59	44	—	19	
36	3	—	33	33					
59	46	—	13	13					
23	9	3	—	—					
—	78	—	—	—					
234	205	13	16	9	1791	1403	119	269	
100	68	—	32	9	59	44	—	19	
4	1	—	3	1	5	5	—	1	
2	2	—	8	—	23	19	—	4	
80	57	15	7	—	7	3	—	3	
30	23	—	1	3	2	—	—	2	
10	9	—	1	—	2	—	—	2	
36	24	—	12	2	4	3	—	1	

Egger som henhøre til det almindelige Gortilgelses-Bevæn.										Politik-Egger, saavidt de faa fortiges.															
foretagne										forl. eller hævede		udsatte		til Sket. hensigt		og der indfæd		foret tagne		fortigt.		udsatte		paa dem	
10. Hævede	"	"	"	"	"	"	"	"	"	59	54	—	5	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
11. Elagelse	"	"	"	"	"	"	"	"	"	104	78	—	5	—	—	5	6	—	—	—	—	—	—	—	
12. Kallundborg	"	"	"	"	"	"	"	"	"	33	27	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	
13. Østafstjer	"	"	"	"	"	"	"	"	"	17	8	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	
14. Rorsær	"	"	"	"	"	"	"	"	"	42	14	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	
15. Rysø	"	"	"	"	"	"	"	"	"	28	19	1	—	—	—	20	13	3	—	—	—	—	—	—	
16. Store Hødinge	"	"	"	"	"	"	"	"	"	10	7	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	
17. Hørstær	"	"	"	"	"	"	"	"	"	11	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
18. Bordingborg	"	"	"	"	"	"	"	"	"	58	38	—	—	—	—	11	4	—	—	—	—	—	—	—	
19. Stege	"	"	"	"	"	"	"	"	"	24	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
20. Hirschholm	"	"	"	"	"	"	"	"	"	57	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
B. Amtene.																									
I. Sjællands Amt.																									
a. Under Amtmanden	"	"	"	"	"	"	"	"	"	481	277	25	179	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b. Under Aamets Distrikts-Ret, ved Distriktsdommer Bang	"	"	"	"	"	"	"	"	"	—	—	—	—	—	—	195	82	2	4	—	—	—	—	—	—
c. Under Aamtsby Eogn paa Aamagets ved Distriktsdommer Rasmussen	"	"	"	"	"	"	"	"	"	—	—	—	—	—	—	38	22	7	—	—	—	—	—	—	—

Under 27 Oktober har Cancelliet anmodet Stiftsamtmanden over Sjælands Stift, at foranstalte Kjøbmand Frederik Møller i Rallundborg justitialiter tiltalt, for hans uanstændige Forhold i Forligelses-Kommissionen den 13 Juni d. A.

Efter Indberetning til det danske Cancellie fra General-Bei-Intendanten over Aggershuus Stift, har Lænsmand Lysgaard i Birii med saa megen Drift og Kyndighed besørget Bei-Arbeidet i sit Sogn, at alle dets Beie ere i den fuldkomneste Stand. Da han derfor har fortjent en udmærkende Erkjendtlighed af Veivæsenet, har General-Bei-Intendanten ladet kjøbe en Sølvkande af 60 Rdlrs. Værdi, til hvilken Gave han har begjert Tilslædelse, og yttret det Ønske, paa Sølvkandens Laag at kunne lade sætte den Paafrist: For Fortjeneste ved Veiarbeidet i Birii. Efter foregaaende Brevverling med det kongelige Finants-Kollegium er denne Sag fra Cancelliet bleven foredraget Hs. Majestæt, som derpaa, under 17 Oktober sidstleden, har resolveret: at ovenmældte Sølvkande maa af den kongelige Kasse udbetales med 60 Rdlr., og med ovenansførte Paafrist overleveres bemældte Lænsmand Lysgaard, samt ham derhos, i Allmuens Nærvarrelse, tilkjendegives Hs. Majestæts Tilfredshed med hans Virksomhed og Flid. Denne Resolution er dernæst, ved Skrivelse af 27 næstefter, fra Cancelliet bleven General-Bei-Intendanten tilmældt.

I sam-

I samme Indberetning mældes tillige, at ogsaa Rodemeisterne i bemældte Virii Sogn, opmuntrede af deres Lænsmands Exempel, formedelft udmærket Flid ved Wei-Arbeidet, have gjort sig fortjente til Belønning, og have derfor erholdt af Veivæsenet Sølvstæer med passende Paastrifter.

Cancelliet har imodtaget en Klage fra en 81 Aars gammel Mand, hvori denne besværer sig over, at tvende Præster have nægtet at antage ham til Alters, formodentlig af Frygt for, at han snart vilde blive et Almisse-Lem, og altsaa til en Byrde i det Sogn, hvor han blev antagen til Altergang.

Bemældte Kollegium har, i den Anledning, under 27 Oktober d. A., tilskrevet Biskoppen over Ribe Stift, at da det intet Sted er anordnet, at en Persons Antagelse til Altergang skal forskaffe ham Afgang til fattiges Rettighed i Sognet, og det endnu mindre er overladt til Præsterne at afholde nogen fra Alterens Sakramente, under det Paaaskud, at den kunde blive Sognet til Byrde som Almisse-Lem, men det meget mere er aldeles lovmæssigt, at Præsten i det Sogn, hvor en fri uforargelig Medborger af den lutheriske Kirke nedsætter sig, bør der paa hans Begjæring antage ham i det kirkelige Samfund, saa maatte Vedkommende derefter tilfjendegives det Fornødne.

Efter

Efter Beretning fra den danske Konsul i Danzig, dat. 22 Febr., er der fra Berlin indloben Ordre til det i Danzig værende Commerce- og Admiralitets-Kollegium ufortøvet at bekjendtgjøre, at ingen Pest er i Rusland, og at ingen har været, saa at det desangaaende udsprede Rygte var falskt, hvorfor den befalede Quarantæne paa de dersfra kommende Skibe ophæves.

Endstjændt der af den, til Hjælp for de brandlidte Indvaanere i Nyborg, bevilgede Kollekt, endnu mangler Kollekten for Ribe Stift og Finnmarken, samt Nordlandene, saa dog, da det indkomne beløber sig til 24.606 Rd. 1 Mk., have Stiftamtmanden og Biskoppen over Sjæns Stift troet, at Uddelingen kunde begynde, og til den Ende gjort Forespørgsel om Maaden, paa hvilken dette burde skee. I Følge heraf har Cancelliet under 27 Oktober tilskrevet bemældte Stiftamtmand og Biskop: at Kollekten ene bør repareret paa Tabet af Indboe, uden Hensyn til Bygnings-Tab, og at Godtgjørelsen for Tabet af det første inddeles i fire Klasser, saaledes, at der bliver 5 Procents Forskjel i hver Klasse *).

Under

*) Hvad Klassifikationen angaaer, da har denne Hensyn deels paa de brændte Tinges større eller mindre Nødvendighed for de Brandlidte, deels paa Disfæs bedre eller slettere Kaar.

Under 3 Novbr. har Cancelliet tilskrevet Biskoppen over Christiansands Stift, at det maa tillades Mandfæbet paa de ved Christiansand liggende russiske Krigsskibe at jorde deres Døde, med de i den græske Kirke brugelige Ceremonier, naar det ikkun skeer efter Chesens Forlangende og med tilføiet Erindring, at sig Jordesfærd bør foretages i Stilhed om Morgenens tidlig.

I Anledning af en fra Forligelses-Kommisfarierne i Kallundborg til Cancelliet indkommen Forestilling, betræffende nogle ved Forligelses-Væsenet indtrufne Tilfælde, har bemældte Kollegium, under 2 November, tilskrevet Stiftamtmanden over Sjælands Stift:

a) At Forordningen af 10 Juli 1795 39 § bestemmer det Tvangsmiddel, som Lovgiveren har anseet passende og tilstrækkeligt, i Tilfælde af, at nogen Paagjældende skulde efterlade at møde ved Forligelses-Kommisjonen, naar han dertil var lovlig indvarslet, og at det altsaa derved vil have sit Forblivende.

b) At det Væsentlige af en Klages Indhold korteligen bør nævnes i Indkaldelsen.

Og c) at da Forligelses-Kommisfærerne ikke i den i deres Forestilling omhandlede Sag have været stævnedes til at lide Dom, eller stande til Rette for Landstinget, var Tilsvær ved bemældte Domstol ufornødent fra Kommisfærernes Side; imidlertid, da disse dog have ladet

ladet møde i Sagen, og derved haft en Udgift af 12 Rdlr., saa har Cancelliet, som meget paaaffjønner disse Fredsmagleres Nidkjærhed og Virksomhed til Forligelses-Væsenets Fremme, og som ikke vil, at denne Udgift skal falde dem til Byrde, tilsendt Stiftsamtmanden berørte 12 Rdlr., med Anmodning, at overlevere dem samme, og derhos yttret, at Meglerne altid kunne vente at blive understøttede med Beneficium processus gratuiti, og frit Forsvar, naar nogen skulde stævne dem for Retten i Embeds-Sag, paa det at de uden Bekostning kunne lade fremsætte deres Indsigelser og Erindringer imod Søgsmålet.

Ledigt Embede.

Under det danske Cancellie: Sognekaldet til Trinitatis Menighed i Fredericia og Anneret Veilbye, 630 Rdlr.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 2 November er Præsten ved det almindelige og Abel Cathrines Hospitaler i Kjøbenhavn, N. Schouboe, konfirmeret til Sognepræst for Ballensbek Menighed i Sjælland. Den 2 er Examinatus Juris C. Hartmann konfirmeret til Birkedommer ved Rasted Birk i Lolland; Cand. Theol. N. J. Junge ligeledes til Skibs-Præst i det asiatiske Kompagnies Tjeneste.

Under Generalitetet: Den 2 November er Battalions-Kommandøren i det første trondhjemske Regiment, Major Pavels, benaadet med Oberst-Lieutenants Karakter og Anciennete fra 30 Septbr. 1796; den ved det syvende Infanteri-Regiment staaende Premier-Lieutenant v. Mylius, og Premier-Lieutenant v. Heinen af Kongens Regiment, forundte Kapitains Karakter; Premier-Lieutenant à la suite ved Husar-Regimentet, Greve v. Bernstorff, den karakteriserede Premier-Lieutenant v. Lange af tredje jydsk Infanteri-Regiment, og Second-Lieutenant af Artilleriet, v. Krohn, ere, efter Ansøgning, i Raade dimitterede, de to sidste med Pension.

Under General-Toldkammeret: Den 31 Oktober er Over-Toldbetjenten i Arendal, C. H. Robsahm, udnævnt til Told- og Konsumtions-Inspektør i Kragerø; Kandidatus Juris J. F. E. Brieghel til Toldbetjent i Fahrensund; Kompagni-Chefen paa St. Croix, Generaladjutant og Major J. Moth, forundt Karakter af Oberst-Lieutenant af Infanteriet; og Examinatus Juris F. Løndemann udnævnt til Kontrollør og Undertoldbetjent paa St. Croix.

Under Deconomie- og Commerce-Collegium: Den 17 Oktober er Kopiisten ved Commerce-Kollegium, C. H. G. Prinzling, bestykket til kongelig Resident paa Logen Ballasora i Ostindien; forrige Tolder i Trankebar, C. A. Borgen, til Byfoged, Skisteforvalter, By-

og Skifte-Skriver, samt Auditor, Foged og Politimester i Trankebar; forrige Under-Bogholder, S. P. Andersen, samt Gouvernements Fuldmægtig J. Reinhardt, den første til Tolder, og den sidste til Kontroller ved Sø-Tolden i Trankebar; Gouvernements-Fuldmægtig Rindegaard udnævnt til Underbogholder og Revisor ved det kongelige Gouvernement i Trankebar; og er H. H. Ebbesen efter Ansøgning i Naade entlediget fra hans Embede som Gouvernements-Fuldmægtig. Til Kopliister ved Gouvernementet i Trankebar, med Prædikat af Fuldmægtige, ere udnævnte, de juridiske Kandidater, A. Andersen og U. E. Wedege, samt Examinatus Juris C. R. Müller og den ved Garnisonen i Trankebar forhen staaende Underofficer Friisenberg.

Under Admiralitetet: Den 2 November ere Kapitain-Lieutenant J. Orholm og Premier-Lieutenant H. Meyer allernaadigst dimitterede af Sø-Etatens Tjeneste med Pension.

Under General-Postamtet: Den 2 November er Postexpressen imellem Kjøbenhavn og Königsberg, N. S. Alstrup, udnævnt til Postmester i Trondhjem, og Student J. D. Schmidt i hans Sted igjen til Post-Expresse.

Trykfeil.

No. 44. S. 699. L. 16 Øvrigheder, læs: Øvrigheder.

— 704. L. 27 Pohlmann, læs: Pohlmann.